

Maxaa aan filan karaa haddii aan qaato daawada barotiinka laga sameeyo beerista hal unug oo ka mid ah unugyada dhiigga cad?

Daawada barootiinada laga sameeyo beerista hal unug oo unugyada dhiigga cad ah waa dareere qofka lagu siinayo iraab ahaan iyadoo xididka la raacinayo (faleebo) ama maqaarka hoostiisa. Daryeel bixiyahaaga caafimaad ama goobta aad ka qaadanayso daawada ayaa kuu sharrixi doona daawada aad qaadan doonto. Labada qaaba, irbado ayaa la isticmaalaa kuwasoo ay kugu duri doonaan xirfadlayaal caafimaad oo tababaran.

Faleebo (lagu durayo xididkaga)

Waa inaad tagto goob faleebo oo ay ka shaqaynayaan shaqaalaha si gaar ah ugu tababaran si laguugu siiyo antibody-da monoclonal faleembo ahaan.

Daawada waxaa lagu siinayaa iyadoo ah dareere waxaana lagaa siinayaa xidid iyadoo la isticmaalaayo irbad (xididka gudhiisa). Waxa ay qaadan doontaa 20 - 50 daqiiqo, iyo in ka badan si laguugu dhammeeyo faleebbada. Waxaa laga codsan doonaa inaad sugto saacad kale ka dib faleebbada si loo hubiyo inaanad ku yeelan waxyeellooyin khattar ah.

Subcutaneous (maqaarka hoostiisa)

Haddii aad ka qaadato daawada barotiinka laga sameeyo beerista hal unug oo ka mid ah unugyada dhiigga cad maqaarka hoostiisa, waxaa aad qaadan doontaa afar goor oo lagugu siin doono irbad yar oo lagu mudaayo maqaar ka hoostiisa afar meelood oo kala duwan oo jidhkaaga ah. Tani waxaa inta badan ka mid ah xagga dambe ee gacanta, caloosha iyo/ama bawdada. Qaadashada afarta irbadood waxa ay qaadataa ku dhawaad 1-3 daqiiqo. Waxaa laga codsan doonaa inaad sugto saacad kale ka dib irbadaha marka lagugu mudo si loo hubiyo inaanad ku yeelan saamaynaha xunxun ee daawada ee khattarta ah.

Saamaynaha xunxun ee daawada

Labada daawoba, waxa laga yaabaa inaad ka dareento woxoogaa xanuun ah goobta lagaaga muday. Tani waa mid badanaa dhacda waana inay kaaga baaba' do dhowr maalmood.

Dadka qaar ayaa yeesha falcelino fudud oo ay ka mid yihiin:

- Xanuun woxoogaaya
- Dhiigbax yar
- Nabar
- Xanuun yar
- Barar

Kuwani waxa ay lamid yihiin waxyaalaha kugu dhici kara marka aad qaadato daawooyinka kale ee irbada ah, sida tallaalka Covid-19 ama tallaalka hargabka. Kuwani waxa ay ku hayn karaan illaa dhowr maalmood.

Haddii aad dareento wax isbeddel ah sida xanuun, meesha oo ku cassaata, malaxaysata, kabiibyoo aad ka dareento, dareenka oo ka yaraada ama calaamado kale oo ku werwergeliya aad ku yeelato meesha lagaa muday, wac daryeel bixiyahaaga caafimaad.

Falcelinaha xassaasiyadeed ee dhif iyo naadirka ah

Waa dhif iyo naadir, laakiin dadka qaar waxa ay falcelin xassaasiyadeed oo aad u daran ku yeelan karaan daawada barotiinka laga sameeyo beerista hal unug oo ka mid ah unugyada dhiigga cad. Qofkasta waxaa laga codsadaa inuu sugo ugu yaraan hal saac ka dib marka uu daawada qaato si loo hubiyo inaanay jiri falcelin xassaasiyadeed oo daran si markaasi caawimo loo siin karo islamarkaba haddii loo baahdo.

Falcelinaha kale ee khattarta ah

Tiro aad uyar oo dadka ka mid ah ayaa ku yeelan kara daawan falcelin dhif iyo naadir ah laakiin khattar ah. La hadal daryeel bixiyahaaga caafimaad si aad u raadsato daryeel caafimaad haddii aad yeelato mid ka mid ah calaamadahan khattarta ah maalmaha ka dambeeya daaweynta:

- Calool xanuun (yalaalugo, mattag, ama shuban)
- Cuncun, barar, finan, ama finan buurbuuran (hives)
- Dawakhaad ama dhiiga oo hoos kuu dhaca
- Isbeddel ku imaada garaaca wadnahaaga
- Calaamad kale oo cusub ama mid jirtay oo sii darnaanaysa
- Neef qabatin aad ah
- Awood darro
- Wareer

Maxaa ay tahay inaad filato daawada ka dib

Ka dib daawada waa inaad tagto guriga, nasat daryeeshana calaamadaha COVID-19 haddii aad leedahay. Haddii aad xanuun ka dareemayso meesha lagaa muday, waxa aad ku qaban kartaa wax qabow maalinta daawada aad qaadatay. Ka dib intaa, diirrimaadku (sida suuf diirran) waxa uu bugsiin karaa nabar kasta.

Dadka badankoodu uma baahan doonaan daaweyn kale oo dheeraad ah. Dhakhtarkaagu waa uu kula hadli doonaa haddii ay umalaynayaan inay tahay inaad qaadato daaweyn dheeraad ah.

Waxa aad bilaabi kartaa inaad dareento in calaamadahaaga COVID-19 ay si dhakhso usoo wanaagsanaanayaan, ama wakhti woxoogaa ah ayaa ay qaadan kartaa ka hor inata aanad bilaabin inaad soo kabato. Mararka qaar, waxa kuguba sii darnaan kara calaamadaha COVID-19. Waa inaad raadsato daryeel caafimaad isla markaba haddii calaamadahaagu ay kasiiaraan, tanoo ay ka mid noqon karto:

- Neef-qabasho
- Xannuun joogto ah ama cadaadis qofku ka dareemayo shafka
- Wareer cusub
- In awood qofku uyeelan waayo inuu hurdada ka koco ama sooba jeedo
- Maqaarka ama ciddiyaha oo midabkoodu buluug, ama sibiidhi noqdo, tanoo ku xidhan kolba midabka maqaarkaaga.

Haddii aanad tallaalnayn, waa inaad sugto 90 maalmood kadib marka aad qaadato daawada si aad isu tallaasho.

Yaa ay tahay inaad garaacdo haddaad qabto su'aalo

Haddii aad ka qabto wax su'aalo ah ama tabashooyin ah daawada, wac daryeel bixiyahaaga caafimaad ama rug caafimaad ama farmashiistaha aad ka qaadatay daawada.